

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI POŚWIĘCONY
SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

Przemiarata wynosi Rocznie rb. 8, półrocznie rb. 4, kwartalnie rb. 2 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnośnikiem do domów. Zagrancę, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 50.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednospaltowy lub jego ułamek przed tekstem k. 40, za 2 i 3 kol. po k. 25, za 4 kol. po k. 15. Drobne ogłoszenia po k. 5, za wtyk. Najtańsze ogłoszenia kop. 20. Ogłoszenia treści matrymonialnej o 50% drożej.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Częstochowa, II-ga Aleja № 38—Telefon № 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 8—10 wieczorem. Rękopisów nadstępnym redakcja nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 8—10 wieczorem. Rękopisów nadstępnym redakcja nie zwraca.

Plac w Zawierciu w katedrze p. Z. Habickiej i w Rakowie u.

Cena pojedynczego numeru kop. 3.

2-ga Aleja № 38. — Tel. № 497.

TEATR

„URANJA”

Program od wtorku 15 do piątku 18 Lipca 1913 r. (włącznie)

HONOR i MIŁOŚĆ

Znakomity dramat w 3 częściach.

CZEGO MOJA NOGA PRAGNIE (znakomita komedia)
Malownicze brzegi zatoki Botnickiej (natura)
CZY CHCIAŁ CZY NIECHCIAŁ A MUSIAŁ (kom.)

NA SCENIE:

Nowości Uwaga 2 atrakcyjnej
Występy Czeskiej Sokolicy
PIĘKNEJ BOŻENNY
która wykona piękne i trudne ćwiczenia salono-wo-sportowe na napowietrznym trapezie.

Występy „TRIO ROLLAMPAGOS” z 7-letnim wirtuozem—gitarystą wykonają koncert na gitarach mandolinach i mandolach oraz na zakończenie charakterystyczne tance.

A. DĘBICKI

Geometra przysięgły
Teatralna 23 m. 14 parter tel. 602
Wykonuje wszelkie roboty Mier- nicze

II-ga Aleja № 19. **TEATR PARYSKI** Kinemato- graf
Telefon 334.
Program od wtorku 15 do piątku 18 Lipca 1913 r. (włącznie).

TYGODNIK ECLAIR'A ostatnie nowości (z nat)
PRZYGODY NOWEGO KUCHARZA (bardzo komiczny)

Świętość macierzyństwa pod Maską

Psychologiczny dramat w 3 ch częściach z udziałem JENNY PORTEN.
NA SCENIE: **ALBO NIEBO ALBO PIEKŁO**

Komedia w 1 akcie Leona Madejskiego.
Występy gościnnie pani Stanisławy Oberbak wdowiaki Petersburskiej teatrów śpiewy i tance

Nad program: **MIŁOŚĆ**

Zakład

Ślusarsko Mechaniczny

Stawiarski i Ciurzyński

Został przeniesiony do domu własnego na nową ulicę Henryka wprost stacji „Warta” za rzeką, — numer telefonu 621.

Wykonuje kompletne okucia domów oraz wszelkie roboty w zakresie ślusarstwa i kowalstwa wchodzące. Tamże potrzebni chłopcy z prowin- cji na praktykę. 0521

DENTYSTA

Roman FILIPOWICZ

CHRZEŚCJANIN
II-ga Aleja № 24 Telefon № 482.
Przyjmuje od 9—1 i od 3—7 po poł.

SAMOCCHODY

Sprzedaż Samochodów

nowych i używanych róż- nych fabryk jak również wynajem na jazdę po mie- ście, górosie i zagranicę.

GARAŻ, III-a Aleja 49, telefon 3-45.

DO SPRZEDANIA

pod Mstowem 2/2, wiorsty od st. kolejowe
Do sprzedania folwarczek 13 morg z dwo- rem o 12 pokojach, park i ogród 6/1, morgi ziemi ornej 6/1, m. miejscowość zdrowa, po- łożenie ładne

Poszukuje dzierżawy 40—50 morg folwarczku, 11 tysięcy rubli do ulokowania zaraz na hypotekę miejską.

Częstochowskie Kaucjonowane BIURO KOMISOWE
S. BZOWSKI i J. DRESZER
II-ga Aleja № 33, telefon № 179.

Jedyny w Częstochowie

LEKARZ DENTYSTA

chrześcijanin

STEFAN BARYLSKI

Aleja II № 43 (Odeon) tel. 811.
Leczenie. Zęby sztuczne. Wyjmowanie bez bólu. Przyjmuje 9—1 i 3—8 p. p.

7-mio KLASOWE GIMNAZJUM ŻEŃSKIE

ze wszystkimi prawami szkół rządowych

HRABINY KAPNIST

przyjmuje zapisy do wszystkich 7-in klas i przygotowawczej (2 oddziałowej), do której przyjmuje się snafelbetki. Prośby z dokumentami przyjmuje kance- laria męskiego gimnazjum codziennie od 10 rano do 2 pop. prócz świąt.
Egzamina 7 (20) sierpnia.

„ POKOST ”

C. Ch. Szmida w Rydze
oraz wszelkiego rodzaju

Farby i Gips

Poleca: Skład Materjałów Aptecznych i Farb „ II WACŁAWA ORŁA
w Częstochowie, III Aleja 46.

Nieruchomość.

Wartość której 12,000 rubli, nabyta na licytacji w d. 9/ b. r. za sumę 9,403 rb. odstąpił bez zarobku z powodu niemożności wykonania warunków licy- tacyjnych w określonym terminie. Wła- domość u p. Adwokata L. Bugajskiego
II ga Aleja № 24. 544

FIRMA EGZYSTUJE OD 1860 ROKU.

FARBIARNIA I PRALNIA CHEMICZNA

A. HEININGERA

II-ga Aleja № 19, telefon № 5.

Wykonuje farbowanie i pranie chemiczne po cenach przystępnych i punktualnie a mianowicie: Garderobę damską męską i dziecięcą. Dywa- ny, portjery, firanki, kapy, serwetki, pluszowe, pokrycia z mebli i t. p.

SKLEPY w Łodzi ul. Mikołajowska Nr. 39 Tel. 29-35
w Tomaszowie Piotrk. ul. Kaliska Nr. 72
WŁASNE w Piotrkowie ul. Petersburska 14 Bykowska 21 tel. 266.

Gotowa peleryna

tylko 3 rb. 75 kop.

(zarzutka) z kapiszonem, męska lub damska z gładk. sukna-szewiutu, odpowied- nia dla każdego rodzaju pogody, lep. gat. 4 rb. 50 kop. Podać wzrost śred- ni, wżesy średni lub wy- sok. Przesyłać z zali- czeniem 75 k., przy zamo- wieniu 3-ch sztuk i więcej przesyłka gratis. O ile się nie spodoba, zwracamy pieniądze. Oddz. ŁÓDŹ, J. 22, do składu „Lodzki Ek- sport”.

BOL GŁOWY MIGRENE

WYKONAJCZYK ŚWIADOMY
LUDZKI NERWOSIN
LUDZKI NERWOSIN
LUDZKI NERWOSIN
LUDZKI NERWOSIN

Biuro Techniczno-Handlowe

B. Wiśniewski i S-ka

Cerkiewna № 11 telefon № 385.

Poleca ze składu po cenach fabrycznych:

Weże gumowe petersb. fabryki „Treugolnik”
Weże parciane, weże metalowe, Pompy

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Szklarski

KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI

Częstochowa Aleja III-cia dom własny Egz. od r. 1887. Telef. 260

Fabryka posadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych oraz wszelkich wyrobów z cementu. Ceny Najprzystępniejsze

Żonaci żyją dłużej.

Najnowsza statystyka nowojorskiego urzędu zdrowotnego stanowił nowy dowód, że mężczyźni żonaci dłużej żyją od niezonych.

Według tej statystyki w wieku od 30 do 39 lat z pomiędzy żonaty umarło 10 proc. z pomiędzy niezonych zaś 13 proc. w latach 40 do 49 umarło 10 proc. żonaty, a 20 proc. niezonych, w latach od 50 do 59 umarło 17 proc. żonaty, a 29 proc. niezonych, w latach od 60 do 69 umarło 32 proc. żonaty, a 51 proc. niezonych, w latach od 70 do 79 umarło 73 proc. żonaty, a 51 proc. niezonych, w latach od 70 do 79 umarło 73 proc. żonaty i 94 proc. niezonych.

Nieco odmienny jest stosunek u kobiet. Wprawdzie i tu kobiety zamężne żyją na ogół dłużej niż niezamężne. Wiek pomiędzy 20 a 29 rokiem życia stanowił jednak wyjątek. W tym wieku umiera kobiet zamężnych o 12 proc. więcej niż niezamężnych. Statystyka wykazuje też, że kobiety zamężne i wdowy więcej są wystawione na różne choroby, niż kobiety niezamężne.

Okazuje się z powyższego, że małżeństwo daje mężczyznom więcej szans długowieczności, niż kobietom.

Kwarantanna poszukiwaczy brylantów.

Każdy robotnik z kopalni brylantów w Afryce południowej, który swój zawód opuszcza, musi się poddawać ścisłej kwarantannie, ale nie ze względów sanitarnych bynajmniej, lecz przez wzgląd na dywidendy właścicieli kopalni. Chodzi bowiem o to, aby robotnicy nie zabierali bogatego materiału, wydobywanego z łona ziemi.

Każda kopalnia jest opasana wywką, żelazną sztachetą, zaopatrzoną dzwonekami, które dają sygnały, gdy kto się do niej zbliża. Budynek, przeznaczony na kwarantannę, jest zupełnym wzięciem.

Robotnicy muszą przebywać w nim pod ścisłą obserwacją, (dnem i nocą) przez cały tydzień. Dozór jest tak ścisły, że przemycanie brylantów staje się niemożliwym.

Pewien chińczyk skaleczył się umyślnie, aby dźgi brylant ukryć w głębi rany. I taki fortel pożądanego skutku nie odniósł.

Piękny czyn.

W monachijskim szpitalu wojakowym od dłuższego już czasu przebywał młody, ubogi artylerzysta, cierpiący na rozkład krwi. W ostatnich dniach stan pacjenta tak dalece się pogorszył, że pozostał już tylko jeden środek uratowania go, wprowadzenie w żyły nowej, zdrowej zupełnie krwi. Operacji tej, rokującej pomyślne rezultaty, nie można

było dokonać, ponieważ nie znaleziono osoby ze zdrową krwią, którąby chciała część jej ofiarować bezinteresownie dla uratowania biednego żołnierza.

Tego samego dnia wieczorem lekarz sztabowy, kierownik szpitala wojskowego, opowiadał o tym fakcie w manetku oficerskim wobec kilkunastu oficerów. Po krótkiej chwili wśród zbitych w gromadę oficerów powstał gwar i narada, poczem 17 z nich oświadczyło lekarzowi, że pozwalają, aby ich krwi użyto do operacji. Dodać trzeba, że żaden z oficerów nie miał wobec chorego najmniejszych zobowiązań, kilku zaledwie znalazło go z daleka.

Urządzono losowanie, los padł na jednego z poruczników. Przelanie krwi odbyło się zupełnie pomyślnie. Uratowało żołnierza.

Wesela przygoda ze słońcem.

W Jarosławiu (Galicja) podczas sprządzania wozów cyrku Kludskiego z rampy kolejowej, pomagał w pchaniu wozów słoń tresowany. Gdy słoń chwilał nie pracował, publiczność dawała mu bułki i bawiła się tem, jak słoń bułki wyciągał trąbą z kieszeni paltołów.

Obecny tam właściciel uczynił ruch jakby do kieszeni bocznej swej bluzki wkładał bułkę i rozszerzył kieszeń, aby słoń wsadził trąbę. Słoń widocznie pojął, że chłop chce z niego zadzwic, bo choć wyciągał trąbę ku kieszeni, to jednak zamiast ją wetknąć w kieszeń, objął nią w okamgnięciu chłopca w pól, podobał krzyżującego go górę, wsadził do obok stojącej kadzi z wodą po samą szoję, następnie go wyciągnął i najdelikatniej postawił na ziemi.

Łudzie w pierwszej chwili przerażeni śmiali się następnie do rozpuku, właściciel zaś, wystraszony, czempredję umknął i pewnie odejście mu chętna na przyszłość drwiniła, choćby ze słońcem.

Ze świata.

Wynalazki kobiet.

Kobiety nie dorównają nigdy mężczyznom na polu wynalazków. Tak się zwykle mówi. Czy słusznie? Przeczy temu twierdzeniu liczba patentów na wynalazki kobiece, udzielanych rok rocznie. A już od lat stu kobiety współubiegały się z mężczyznami na tem polu. W r. 1809 niejaką Marja Kless, w Niemczech, otrzymała patent za udoskonaloną maszynę tkacką. Następna kobieta zdobyła patent w r. 1815 za ulepszone kopyto do szycia trzewików, w r. 1819 Inna — za przyrząd kuchenny. W r. 1833 we Francji trzy kobiety otrzymały patenty na wynalazki. Liczba ich odtał wciąż wzrasta w Europie. Na początku XIX wieku na 500 patentów, jeden przypadał w udziale kobiecie. W ostatnich latach tegoż wieku — jeden na 115, a dziś

— jeden na 75. Jakież wynalazki robią kobiety? Wzeliakie — od teleskopów i łodzi podwodnych do lamp. Lecz bliższe rozpatrzenie się wykazuje, że 5/6 wynalazków kobiecych ogarnia potrzeby życia domowego. To też na 713 patentów, uzyskanych przez kobiety w ciągu półtrzyca roku, 146 tyczyło ulepszeń stroju, 114 — w przyrządach kuchennych, 35 odnosiło się do mebli, 52 do czyszczenia ubrań i prania, było 31 patentów na aparaty do ogrzewania, 29 na zabawki, 34 na nowe maszyny do szycia, 83 na artykuły medyczne, 22 na przyrządy budowlane, 18 na kuiry, torby podróżne, 10 — na tapety, 6 — na namioty i t. d. Były też wynalazki w zakresie bicykliów, ba, nawet automobilów podków, maszyny do pisania, maszyny drukarskich i t. p. Te cyfry i rodzaj wynalazków przekonywuje, że kobiety nie są tak pozbawione zmysłu inwencyjnego, jak przypuszczano przez tyle wieków.

Poliojantki.

W modnej miejscowości kąpielowej New Port (w Stanach Zjednoczonych północ. Am.) po raz pierwszy na usługi policji użyte zostały kobiety. A mając niełatwe zadanie. Postawiono je na straż — przyzwoitości, albowiem dolarowe księżniczki pozwały sobie za dużo. Przyjeżdżały na plażę w kostiumach kąpielowych i to netylko otwartymi poyozami, ale nawet koleją elektryczną, co, wobec kostiumów wprawdzie elegaukic; ale zanadto pobieżnych, obrażać uczucia przyzwoitości. Obowiązkiem policjantek — takie! damy zmuszać do używania długich płaszczów, a także przeskądzać im w spacerach na plaży po wyjściu z wody.

Wywozasy Sary Bernhardt.

Niezgłodowana Sara Bernhardt zapragnęła wreszcie wypocynku. Po amerykańskiej tournée zrobiła sobie wakacje. Spędza je na odległej wyspie Belle-Isle bawiąc się w gosposię. Sama przyrządza sobie obiad, narezalcie może się wysypiać. Te idyllicznie mając jednak poczta, — przynosząca jej dziesiątki listów dziennie. Sara pisze swoje pamiętniki dla jednego z pism amerykańskich. Po drugim śniadaniu grywa ze swymi gośćmi w domino, do którego jest zapalona. Po „partycje“ śpieszy do swej pracowni rzeźbiarskiej, oddalonej o parę minut drogi od willi, wzniesionej na skale, nad morzem. Sara modeluje projekt swego nagrobka. Ma on stanąć w Belle Isle. Kupiła już — za 50 fr. — skałę, u stóp której chce być pochowana. Nagrobek — ma jednoceźnie służyć za latarnię morską dla rybaków. Do zachodu słońca Sara zajmuje się rzeźbą, poczem wraz z gośćmi swymi, którzy wciąż się zmieniają, zjada obiad i zasłada znowu do domina. Jej krewki temperament unosi ją nieraz i sprowadza wybuchy gniewu, które szybko mijają i kończą się wesołością. O 11-ej willa pograżona jest we śnie.

TRZEBA się ogłaszać

Kto chce:

ożenić się, zamaż wyjść, kupić lub sprzedać, domy, place, ziemię, handel, gospodarstwo, pożyczyc pieniędzy, podać cośkolwiek do wiadomości.

Kto szuka:

posady, służby, pracy, mieszkania, zbytu towarów, reklamy,

Kto potrzebuje:

inżynierów, urzędników, techników, leśników, pomocników, pokojówek, kucharzy, kucharek, służby,

OGŁASZAĆ SIĘ zaś NAJLEPIEJ

GOŃCU Częstochowski

Licówki terakotowe, płytki terakotowe glazurowane oraz na podkładzie kaolinowym
POSADZKI TERAKOTOWE stale na składzie
ZDZISŁAW RYLSKI Częstochowa, Aleja II 20 Telefon 93.

Noże kuchenne

Krajowego wyrobu wyborowe

POLECA:

W. STAJEWSKI Aleja II-ga № 33.

Bezwartościową imitację i fałszyfakaty zawierają te wszystkie pudełka które nie są zaopatrzone w niebieską banderolę z rosyjskim napisem oraz u dołu na pokrywce pudełka nie mają zamieszczonej firmy **Dr. Bayer és Társa Budapest** Pudełko 65 kop. we wszystkich aptekach.

Zginął paszport wydany przez Gming Grabowska na imię Józefa Hellmanna 542

Sklepy sklep epozyczny 2 pokoje umeblowane front do wynajęcia Wiadomość Buchowski Aleja 60 (73)

Samochody Do wynajęcia jednoosobowe na godzinę oraz na kursa. Wiadomość III Aleja 49. Telefon № 345 284-

Zginęła karta paszportowa wydana przez fabrykę Raków na imię Jana Wywiata. 564-1

6 pokoi z kuchnią słatno na mieszkaniu prywatne biuro fabrykę lub szkołą do wynajęcia Adres w Administracji Gośca. 0336

Fryzjerski subjekt potrzebny zaraz Dojazd 9 510

Do sprzedania 8 morgi ziemi ornej z ziasiami i zabudowaniami Wiesz Czarny Las powiat Częstochowski Andrej Pigecz. 550-1

Sami sobie!!

Ogłoszenia i reklamy są dźwignią handlu, bodźcem do przemysłu, regulatorem cen, a nawet znakomitym czynnikiem społecznienia i kultury. Nie jeden, co nigdy zębów nie czyścił, robi to nabywszy pastę z ogłoszenia, inny znów napróżno poszukując lokalu, lub kapitału, znajduje to i owo, drogą anonisu dziennikarskiego. Nie żałujmy, wydatku na ogłoszenia, choćby najdrobniejsze!!

Sprzedam 200 kóp kapusty świętej szary bez sierści zginął Wiadomość Nowo-Ra- Odprowadzić sa nagrodę domek Dziepulo Obrpał Mikołajewka 14 m. 5. eka. 557-4-1 559

Potrzebny obłopie do drukarni do maszyn wiadomość w Adm. G. Gośca. 550-1